

2.4. Uwarunkowania wynikające ze stanu funkcjonowania środowiska przyrodniczego

2.4.1. Uwarunkowania zewnętrzne

Do podstawowych uwarunkowań zewnętrznych można zaliczyć:

- położenie w strefie wododziałowej Odry i Wisły,
- przebieg regionalnego ciągu ekologicznego, związanego przestrzennie z doliną Noteci,
- położenie w strefie najniższych opadów w skali kraju. Jest to przyczyną deficytu wody dla potrzeb roślin uprawnych, który w okresie wegetacyjnym sięga 50–150 mm opadu,
- występowanie złóż węgla brunatnego i soli kamiennej.

2.4.2. Uwarunkowania wewnętrzne

2.4.2.1. Powierzchnia ziemi

W budowie geologicznej wierzchnich warstw dominują zdecydowanie utwory plejstoceniowe. Są one reprezentowane przez gliny zwałowe, iły oraz piaski i żwiry. Charakterystycznym osadem są torfy, powstałe w okresie holoceniowym. Występują one w rynnach polodowcowych, dolinach rzecznych oraz zagłębieniach wytopiskowych. Warunki geologiczne sprzyjają infiltracji wód opadowych.

Obszar gminy charakteryzuje się żywą i dynamiczną rzeźbą terenu. Jest to widoczne zwłaszcza w centralnej i południowej części, gdzie występują rynny subglacjalne i pagórki morenowe. Najwyższe wzniesienia znajdują się w rejonie miasta Izbica Kujawska i osiągają 146 m. n.p.m. Deniwelacje dochodzą natomiast do 20 – 25m.

2.4.2.2. Surowce mineralne

Na obszarze gminy występują złoża węgla brunatnego. Znajdują się one w środkowo – zachodniej części, w rejonie wsi Grochowiska i są udokumentowane w kategorii C₂. Według stanu na 30.09.1990r. złożo Grochowiska posiada zasoby węgla brunatnego szacowane na 26 936 269 ton.

W rejonie miasta Izbica Kujawska występuje sól kamienna. Jest to fragment cechsztyńskiej struktury solnej, jaka znajduje się na linii Izbica – Kłodawa – Łęczyca. Tworzy ją głównie sól kamienna biała, przykryta solami potasowo – magnezowymi. Złożo jest wykształcone w postaci charakterystycznego wysadu. Pewne znaczenie gospodarcze mają złoża kruszywa naturalnego jakie stanowią piaski i żwiry.

Dla potrzeb lokalnych gminy możliwa jest eksploatacja kruszywa w obrębie czterech obszarów perspektywicznych zlokalizowanych w rejonie wsi Pasięka, Augustynowo, Chociszewo i Kalin.

Sumaryczne zasoby możliwe do udokumentowania dla wymienionych obszarów wynoszą ca 1 020 tys. m³.

2.4.2.3. Wody powierzchniowe

Sieć hydrograficzna gminy jest stosunkowo bogata i dobrze rozwinięta. Dotyczy to zwłaszcza części południowej i zachodniej, położonej w zlewni Noteci. Wyróżniającym się elementem są tutaj dwa jeziora: Modzerowskie i Brdowskie, wchodzące w skład obszaru źródłiskowego rzeki i regulujące jej przepływ.

Ważnym elementem hydrograficznym są kompleksy łąkowo – bagiennie, wypełniające zagłębienia wytopiskowe oraz dna rynien i doliny rzeczne.

Szczególne znaczenie dla hydrologii gminy mają obszary tworzące siedem węzłów. Są to:

- kompleksy jezior Brdowskiego i Modzerowskiego
- zespół łąkowo – bagienny jeziora Karaśnia
- zespół łąkowo – bagienny Jeziora Chotelskiego
- kompleks bagienny Pasieka
- kompleks bagienny Długie
- kompleks bagienny Kazimierowo
- kompleks bagienny Ciepliny

2.4.2.4. Wody podziemne

Podstawowe zasoby wód podziemnych związane są z utworami czwartorzędowymi. Wody głębsze, trzeciorzędowe, ze względu na zanieczyszczenia węglem brunatnym, nie nadają się do eksploatacji.

Aktualnie zatwierdzone zasoby eksploatacyjne wód czwartorzędowych szacuje się na około 981 tys. m³/rok. Sumaryczna wydajność ujęć wodnych wynosi 112 m³/h co w przybliżeniu pokrywa się z zasobami. Zużycie wody waha się w granicach 30 tys. m³/rok, co stanowi około 3% zasobów.

Z zestawienia powyższych danych wynika, że istnieją bardzo duże rezerwy, umożliwiające znaczny wzrost eksploatacji wód podziemnych dla celów gospodarczych, bez obawy o poważniejsze naruszenie ich zasobów.

2.4.2.5. Uwarunkowania rolniczo - glebowe

Gleby najwartościowsze, obejmujące kompleksy o wysokich klasach bonitacyjnych zajmują ogółem 53% powierzchni. Nie tworzą one jednolitego obszaru, lecz kilka różnopoверхniowych płatów. Dotyczy to w szczególności gleb klasy IIIa – IIIb. Zajmują one około 12% powierzchni gruntów ornych i koncentrują się w rejonie wsi Kolonia Grochowska – Mchówek, Chotel, Naczachowo, Wietrzychowice, Długie.

W wymiarze ilościowym zasoby gleb o wysokich klasach bonitacyjnych zajmują około 5 000 ha. Szczególnie wartościowe o klasach I – IIIb odpowiednio około 1 100 ha.

Bardzo ważne z ekologicznego punktu widzenia gleby hydromorficzne (bagienne) zajmują powierzchnię około 600 ha.

2.4.2.6. Uwarunkowania klimatyczne

Urozmaicona rzeźba terenu, liczne zbiorniki wodne i tereny podmokłe powodują, że obszar gminy wykazuje duże zróżnicowanie warunków klimatu lokalnego. Można tutaj wyodrębnić trzy typy klimatu:

- obszarów podmokłych i obniżeń terenowych
- moreny dennej i płaskiej
- moreny dennej falistej i pagórków morenowych

Największym zróżnicowaniem w obrębie poszczególnych elementów klimatycznych charakteryzuje się klimat moreny dennej falistej i pagórków morenowych.

2.4.2.7. Krajobraz

Gmina Izbica Kujawska z racji charakteru rzeźby powierzchni oraz stosunkowo bogatej sieci hydrograficznej, posiada interesujące walory krajobrazowe. Szczególnie atrakcyjny jest rejon Jeziora Modzerowskiego. Wspomniany zbiornik wodny, bogata orografia terenów otaczających oraz powierzchnie leśne tworzą wspólnie z pejzażem pól i zabudowy zagrodowej niezwykle interesujący krajobraz przyrodniczo – kulturowy. Czynniki te jak również znaczenie jeziora dla hydrologii górnego odcinka Noteci, zdecydowały o utworzeniu w tym rejonie obszaru chronionego krajobrazu.

Równie interesujący, choć odmienny pod względem morfogenetycznym jest rejon pagórków. Mimo silnych wpływów antropogenicznych polegających na wylesieniu oraz silnej urbanizacji (obszar miasta Izbica Kujawska) strefa pagórków jest wyraźnie czytelnym elementem krajobrazowym gminy.

Ponadto można wyróżnić jeszcze kilka obszarów tworzących kompleksy przyrodniczo – krajobrazowe z akcentami elementów antropogenicznych. Jako przykłady można tutaj wymienić rejon Jeziora Chotelskiego, uroczyska Wietrzychowice oraz jeziora Karaśnia.

2.4.3. Obszary i obiekty istotne dla funkcjonowania systemu ekologicznego gminy Izbica Kujawska

Jednym z najważniejszych elementów środowiska biotycznego są lasy, pełniące bardzo wiele funkcji przyrodniczych. Na pierwszy plan wysuwa się znaczenie lasu dla gospodarki wodnej. W przypadku gminy Izbica Kujawska, położonej w strefie wododziałowej Odry i Wisły, znaczenie lasów mimo ich niewielkiej powierzchni (436 ha) jest dla regulacji stosunków wodnych oczywiste.

Kolejnym ważnym elementem środowiska biotycznego są kompleksy łąkowo - bagiennie. Łąki spełniają bardzo ważną rolę w utrzymaniu naturalnych zbiorowisk trawiastych, zabezpieczeniu w ich obrębie wartościowych gatunków roślin oraz pielęgnowaniu naturalnych cech krajobrazu. Trwałe użytki zielone, wśród których łąki są elementem dominującym zajmują powierzchnię 1165 ha co stanowi 10,8% obszaru gminy.

- **Bardzo ważną rolę spełnia drugi składnik omawianych kompleksów jakim są tereny bagiennie.** Tworzą je przede wszystkim torfowiska. Są one naturalnymi i potężnymi zbiornikami retencyjnymi wody, wpływającymi hamująco a zarazem regulującą na odpływ wód powierzchniowych ze zlewni oraz wód podziemnych znajdujących się w sąsiedztwie torfowiska (bagna).

W obrębie gminy znajduje się 10 kompleksów łąkowo - bagiennych mających kluczowe znaczenie dla funkcjonowania środowiska biotycznego. Tworzą one główne węzły systemu ekologicznego gminy. Do obszarów węzłowych zaliczono:

- kompleks łąkowo - bagienny Jeziora Chotelskiego WE₁
- kompleks łąkowo - bagienny Jeziora Karaśnia WE₂
- kompleks łąkowo - bagienny Długie WE₃
- kompleks łąkowo - bagienny Świętosławice WE₄
- kompleks łąkowo - bagienny Grochowiska WE₅
- kompleks łąkowo - bagienny Mchówek WE₆
- kompleks łąkowo - bagienny Kaźmierowo WE₇
- kompleks łąkowo - bagienny Pasieka WE₈
- kompleks łąkowo - bagienny Szczkówek WE₉
- kompleks łąkowo - bagienny Cieplinki WE₁₀

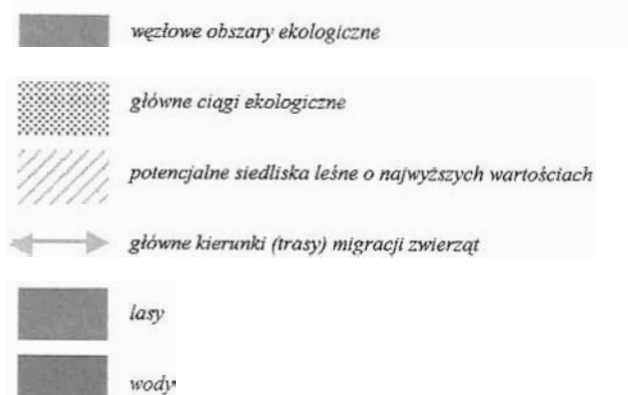
- Wobec braku większych powierzchni leśnych duże znaczenie w systemie ekologicznym gminy odgrywają zespoły roślinności krzewiastej oraz zadrzewienia występujące jako: przydrożne, śródpolne i przyzagrodowe. Tworzą one niewielkie powierzchniowo kompleksy zieleni, rozrzucone na całym analizowanym obszarze. Niewielkie enklawy drzew i zarośli krzewiastych, wkomponowane w układ pól i łąk, tworzą charakterystyczną strukturę „ziarnistą” krajobrazu. Stanowi ona wiodący element ekosystemów „pułapkowych” ograniczających negatywne zjawiska, związane z procesami erozji wodnej i eolicznej oraz transportu biogenów.
- Identyfikując rolę spełniają parki podworskie. Mimo często znacznych zniszczeń i przekształceń są one jednak znacznie bogatsze pod względem florystycznym. Występujące w nich gatunki roślin są często unikatowe, co powoduje, że mają one również znaczenie jako obiekty dydaktyczne. Na obszarze gminy znajdują się parki:
 - Długie
 - Izbica Kujawska
 - Mchówek
 - Szczkowo
 - Wietrzychowice.

Przedstawione obiekty i obszary w połączeniu z elementami środowiska abiotycznego tworzą funkcjonalny system ekologiczny gminy (ryc. 1). Do podstawowych elementów tego systemu należy:

- ciąg ekologiczny Dolina Noteci
- ciąg ekologiczny Rynna Jeziora Chotelskiego
- węzły ekologiczne tworzone przez kompleksy łąkowo – bagienne i lasy



Ryc. 1 Główne elementy systemu ekologicznego gminy



2.4.4. Stan i zagrożenia środowiska

2.4.4.1. Wody podziemne i powierzchniowe

Jednym z głównych zagrożeń jest gospodarka wodno – ściekowa. Brak rozwiązań technicznych w zakresie odprowadzania ścieków powoduje, że wszystkie zwodociągowane miejscowości i zagrody są źródłami skażeń dla wód powierzchniowych i podziemnych. Stopień tego zagrożenia jest zależny od lokalnych uwarunkowań związanych z budową geologiczną podłoża oraz warunkami infiltracyjnymi. W świetle powyższego, miejscowości położone w części południowej gminy na gruntach piaszczystych, stanowią zagrożenie relatywnie większe od położonych na obszarach o podłożu gliniastym.

Według wstępnych szacunków rocznie do gruntu i wód powierzchniowych dostaje się w ten sposób około 90 tys. m³ nieoczyszczonych ścieków socjalno-bytowych. Na obszarze miasta Izbica Kujawska problem ten jest wyraźnie złagodzony z uwagi na istniejącą oczyszczalnię ścieków (200 m³/d) oraz postępujące kanalizowanie miasta.

• Należy również wspomnieć o poważnym zagrożeniu potencjalnym jakie stwarza dla środowiska wodnego ropociąg przebiegający przez obszar gminy. Ewentualna awaria tego obiektu może spowodować wyciek ropy i w konsekwencji trwałe skażenie wód podziemnych.

2.4.4.2. Gleby

Podstawowym zagrożeniem występującym na obszarze gminy jest niedobór wody w glebie. Jego mechanizm związany jest ze strukturą geologiczną podłoża, wysokością opadów, a także zapotrzebowaniem roślin uprawnych na wodę w okresie wegetacyjnym. Deficyt wody prowadzi do zmiany struktury profilu glebowego oraz w konsekwencji do jej degradacji.

Stosunkowo uboga trwała szata roślinna oraz struktura fizyczna gleb sprzyjają zjawisku erozji eolicznej. Występuje ono najczęściej w okresie wiosennym, kiedy powierzchnia gleby jest w małym stopniu pokryta roślinnością. Pomimo, że zjawisko to ma charakter epizodyczny, może jednak powodować poważne straty, pozbawiając glebę jej najwartościowszych składników organicznych i mineralnych.

Na obszarach o dużych spadkach, zwłaszcza w rejonie Izbicy Kujawskiej i rynny Jeziora Modzerowskiego występuje zjawisko erozji wodnej. Powoduje ono utratę zdolności chłonnych gleby, co ogranicza retencję wody oraz akumulację składników pokarmowych w całym profilu glebowym.

2.4.4.3. Szata roślinna

Niekorzystne zmiany w stosunkach wodnych, spowodowane deficytem wód opadowych oraz zanieczyszczeniami, a także mała dbałość o ochronę, stanowią główne zagrożenie dla stosunkowo ubogiej szaty roślinnej gminy. Przykładem może być zły stan parków dworskich, czy niekontrolowana wycinka drzew wchodzących w skład zadrzewień śródpolnych i przyzagrodowych.

2.4.5. Przyrodnicze uwarunkowania dla rozwoju gminy Izbica Kujawska

2.4.5.1. Nieprawidłowości w gospodarowaniu zasobami przyrody

Gospodarcza działalność człowieka prowadzona od wielu stuleci na obszarze gminy, doprowadziła do powstania wielu nieprawidłowości w wykorzystaniu zasobów przyrody, a w konsekwencji zagrożeń.

Do zasadniczych nieprawidłowości w tym zakresie można zaliczyć:

- likwidację wielu naturalnych cieków i obszarów podmokłych. Działania te nie zawsze wynikały z rzeczywistych potrzeb związanych z regulacją stosunków wodnych
- wykorzystywanie dla celów rolniczych gleb o najniższych klasach bonitacyjnych (V – VI)
- zaniedbania w utrzymaniu właściwego stanu przyrodniczo – estetycznego parków dworskich
- nadmierne wylesienie obszaru gminy
- rolnicze wykorzystanie gleb na obszarach o dużych spadkach (>8%)

2.4.5.2. Bariery rozwoju

Istniejący układ czynników naturalnych i antropogenicznych ujawnia bariery i ograniczenia w zakresie możliwości pełnego wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego. Do najważniejszych barier i ograniczeń można zaliczyć:

- deficyt wody dla produkcji roślinnej, osiągający 50 – 150 mm opadu w okresie wegetacyjnym. Wpływa to degradująco na glebę oraz znacznie ogranicza wysokość uzyskiwanych plonów (około 40 – 60%).
- duży udział gleb niskich klas bonitacyjnych (V – VI) w strukturze użytków rolnych.
- zanieczyszczenie wód powierzchniowych. Największy zbiornik wody jakim jest Jezioro Modzerowskie posiada III klasę czystości.
- stosunkowo ubogi system ekologiczny wynikający głównie z małej ilości lasów (3,4%). Powoduje to w efekcie ogólne obniżenie odporności środowiska na degradację i zanik mechanizmów regulacyjnych.

2.5. Uwarunkowania wynikające ze stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej dla gminy Izbica Kujawska

Gmina Izbica Kujawska położona jest w południowo – wschodniej części województwa kujawsko – pomorskiego, w regionie rolniczym o zróżnicowanych warunkach przyrodniczych. Charakteryzuje go urozmaiconą rzeźbą terenu, zróżnicowana urodzajność gleb oraz korzystne warunki klimatyczne dla wzrostu i rozwoju wielu gatunków roślin uprawnych. Pomimo zróżnicowanych warunków przyrodniczych region, jak i gmina Izbica Kuj., cechują się wysoką produkcją rolną, zarówno o charakterze globalnym jak i towarowym.

2.5.1. Uwarunkowania zewnętrzne

Różnorodność asortymentowa pierwotnej produkcji rolnej, w większości nie znajduje miejsca w zagospodarowaniu jej na terenie własnej gminy, z uwagi na brak lub słabo rozwinięte branżowo przetwórstwo rolno – spożywcze.

Dobre powiązania komunikacyjne gminy z obszarami ponadlokalnymi i regionalnymi, powoduje ułatwienia w zbyciu pierwotnej produkcji rolnej. Dotyczy to głównie takich płodów jak:

- **rzepaku** – którego kontraktacją i skupem zajmują się Kujawskie Zakłady Przemysłu Tłuszczowego w Kruszwicy
- **mleka** – którego skupem i zagospodarowaniem zajmują się:
 - Kujawska Spółdzielnia Mleczarska Włocławek
 - Spółdzielnia Mleczarska Koło
 - Proszkownia Mleka w Piotrkowie Kuj. – Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego Spółdzielni Mleczarskich „LACPOL” sp. z o.o. w Warszawie
 - „BAKOMA” S.A. – Zakład Produkcyjny w miejscowości Elżbietów k/Szymanowa
- **buraków cukrowych** – których kontraktacją i skupem zajmuje się Cukrownia Gostawice woj. wielkopolskie,
- **ziemniaków** – skup prowadzi Zakład Przemysłu Ziemniaczanego Trzemeszno woj. wielkopolskie,
- **zboża** – którego skup prowadzą Polskie Zakłady Zbożowe we Włocławku oraz Przemysł Paszowy – Osiecinie Krzyżówki i inne,
- **żywiec wieprzowy i wołowy** – skupują Zakłady Mięsne Koło, Zakłady Mięsne Czerniewice.

Ponadto na terenie miasta i gminy zlokalizowane są małe zakłady przetwórstwa rolno – spożywczego o charakterze lokalnym. Dotyczy to głównie uboju żywca wieprzowego i wołowego, oraz drobiu „Agrodrob” sp. z o.o. we Włocławku – Zakład w Izbicy Kuj.

Powiązania gospodarcze gminy Izbica Kuj. z obszarami gmin sąsiednich, powiatów i województw przedstawia rycina 2.

2.5.2. Wewnętrzne uwarunkowania rozwoju rolnictwa

Rolnictwo jest jednym z działów gospodarki narodowej, które pełni ważną rolę w rozwoju społeczno – gospodarczym gminy i kraju.

Izbica Kujawska jest gminą miejsko – wiejską o charakterze rolniczym. W użytkowaniu ziemi, grunty wykorzystane rolniczo, stanowią 83% ogólnej powierzchni gminy.

W ogólnej liczbie ludności miasta i gminy ludność wiejska stanowi 56,1% (4557 osób). Administracyjnie obszar gminy podzielony jest na 35 jednostek sołectkich, w skład których wchodzi 55 miejscowości.

2.5.2.1. Czynniki przyrodnicze warunkujące rozwój rolnictwa

Do grupy czynników przyrodniczych warunkujących rozwój produkcji roślinnej należą:

- **gleba** jako główne siedlisko wzrostu i rozwoju roślin uprawnych. Warunki glebowe pod względem urodzajności w gminie odznaczają się dużym zróżnicowaniem. Wg klasyfikacji bonitacyjnej gleb w gminie 48,3% gruntów rolnych zaliczonych jest do klas II – IVb. Z tego 10,5% do klas II – IIIb. W rozmieszczeniu przestrzennym, największa koncentracja tych gleb występuje w południowo – zachodniej i wschodniej części gminy, a głównie w sołectwach: Mchówek, Grochowiska, Świętosławice, Długie, Modzerowo, Wólka Komorowska, Tymień, Mieczysławowo, Wietrzychowice, Naczachowo, Helenowo, Śmiały, Gąsiorowo.

W rolniczej przydatności stanowią kompleksy żytnie bardzo dobre lub pszenne dobre. Charakteryzują się średnią przydatnością i zasobnością w składniki pokarmowe dla roślin uprawnych. Zasilone zewnętrznymi nawozami organicznymi i mineralnymi, stanowią dobre siedlisko dla wielu gatunków roślin uprawnych o dużych wymaganiach. W dotychczasowej strukturze zasiewów, na tych kompleksach gleb występuje wysoki udział zbóż powyżej 72%. Jest to zjawisko niekorzystne, a nawet wadliwe, gdyż powoduje nieprawidłowości w zmianowaniu i płodozmianie. Powyższą nieprawidłowość można uzasadnić względami ekonomiczno – rynkowymi.

- **agroklimat**. Warunki klimatyczne dla wzrostu i rozwoju roślin uprawnych są korzystne. Okres wegetacji roślin trwa 210 dni i rozpoczyna się w III dekadzie marca. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych w tym rejonie kształtuje się na poziomie 550 – 600 mm, z tego na okres wegetacji roślin przypada około 350 mm. Dla rolnictwa, a głównie produkcji roślinnej, okres ten jest najważniejszy, gdyż w nim odbywa się cykl produkcji roślinnej.

2.5.2.2. Warunki pozaprzyrodnicze

2.5.2.2.1. Struktura agrarna, rozumiana jako forma własności

W strukturze własności ziemi dominującą formą władania jest własność prywatna. W jej posiadaniu znajduje się 84,4% ogólnej powierzchni gminy (10960 ha).

Na tym areale, rolnicza działalność produkcyjną prowadzi 1239 gospodarstw. Charakteryzują się one zróżnicowaną strukturą obszarową. Średnia wielkość gospodarstwa indywidualnego w gminie wynosi ca 8 ha. W sołectwach gminy wykazuje duże zróżnicowanie. Gospodarstwa duże powyżej 10 ha koncentrują się w południowej, środkowej i północno – wschodniej części gminy, a głównie w sołectwach: Pasieka, Obalki, Chociszewo, Ciepliny, Mieczysławowo, Zdzisławin, Cieplinki, Chociszewo, Sokołowo, Trymień, Helenowo. W ogólnej liczbie gospodarstw gminy stanowią one 32,6%.

W produkcji roślinnej odznaczają się wielogatunkową uprawą. Wynika to głównie z warunków glebowych. W większości tych gospodarstw występują gleby słabe.

2.5.2.2.2. Mechanizacja rolnictwa

Miernikiem mechanizacji rolnictwa jest liczba ciągników przypadająca na jednostkę powierzchni użytków rolnych gminy. Indywidualne gospodarstwa rolne w gminie dysponują 738 ciągnikami, co w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych daje wskaźnik 6,8 ciągnika.

W sołectwach gminy wskaźnik ten jest zróżnicowany. Najwyższym wskaźnikiem umaszynowania odznaczają się sołectwa o wysokim udziale gospodarstw dużych i średnich tj. np. Zdzisławin, Wietrzychowice, Obalki, Pasięka, Trymień, Chociszewo, Ciepłiny, Helenowo.

Oprócz ciągników indywidualne rolnictwo gminy odznacza się dobrym wyposażeniem w samobieżne maszyny do zbioru roślin uprawnych np. na 1 kombajn zbożowy przypada 107 ha powierzchni upraw zbóż.

Dobre umaszynowanie rolnictwa gminy jest jednym z czynników gwarantujących terminowe i prawidłowe wykonanie zabiegów agrotechnicznych oraz terminowy zbiór pierwotnej produkcji roślinnej.

2.5.2.2.3. Zasoby siły roboczej

Na obszarach wiejskich gminy Izbica Kujawska zamieszkuje 4557 osób, co stanowi 56,1% ogółu ludności miasta i gminy. W strukturze wiekowej ludności wiejskiej, ludność w wieku produkcyjnym stanowi 63,3% (2885 osób) co w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych daje 30,2 osoby.

Wysoki wskaźnik zatrudnienia w rolnictwie wynika głównie ze słabo rozwiniętych usług i obsługi świadczonych na rzecz rolnictwa oraz innych działów gospodarki.

Wysoki wskaźnik ludności wiejskiej stanowi poważny problem bezrobocia ukrytego. Złagodzenie niekorzystnego zatrudnienia wymaga przemian w strukturze agrarnej oraz ukierunkowanie produkcji na specjalizację i konkurencyjność do wymogów Unijnych.



Przedstawione ważniejsze czynniki warunkujące rozwój rolnictwa na obszarze gminy, pozwoliły na wyodrębnienie obszarów:

- o najkorzystniejszych warunkach do rozwoju produkcji rolnej
- o zróżnicowanych warunkach przyrodniczych i pozaprzyrodniczych, wymagających przekształceń i nadania nowych impulsów rozwoju.

Powyższe przedstawia rycina nr 3.



Ryc. 3 Przestrzenna identyfikacja terenów rolnych w sołectwach gminy

-  obszary o najkorzystniejszych warunkach do rozwoju produkcji rolnej (wysoki udział gleb dobrych, dobre umaszynowanie rolnictwa, korzystna struktura obszarowa gospodarstw)
-  obszary o głównej funkcji rolniczej ale o zróżnicowanych warunkach przyrodniczych (glebowych i orograficznych), strukturze obszarowej indywidualnych gospodarstw rolnych, umaszynowaniu rolnictwa, wysokim udziale trwałych użytków zielonych

2.5.3. Bariery rozwoju rolnictwa Gminy Izbica Kujawska

Na obszarze gminy Izbica Kujawska, oprócz uwarunkowań sprzyjających rozwojowi rolnictwa, wyodrębniono czynniki zagrażające bądź spowalniające dalszy jego rozwój. Do ważniejszych należą:

2.5.3.1. Rzeźba terenu

Urozmaicona rzeźba terenu gminy, a szczególnie w południowej części, charakteryzuje się wyraźnie zaakcentowanym w krajobrazie, ciągiem wzgórz i pagórków odznaczających się wysokością względną oraz nachyleniem stoków.

W rolnictwie powoduje to poważne utrudnienia w agrotechnice oraz zbiorach roślin uprawnych. Sprzyja to również niekorzystnemu zjawisku erozji wodnej. Spływy powierzchniowe, w tym rejonie gminy powodują zubożenie wierzchniej warstwy gleby, poprzez wymywanie najwartościowszych jej cząsteczek. Stanowi to poważne zagrożenie dla wód powierzchniowych, występujących w obniżeniach terenowych.

2.5.3.2. Duży udział ludności związanej z rolnictwem w ogólnej liczbie ludności wiejskiej gminy

Ludność ta stanowi 63,3% ogółu ludności gminy wieku produkcyjnego (województwo 57,2%). Na 100 ha użytków rolnych gminy przypada 51,7 osób (województwo 30,2 osoby).

Ograniczone możliwości migracji ludności wiejskiej do miasta jest jedną z powodów pozostawania jej na wsi. Wynika to ze zmian systemowych kraju po 1989r., spowolnienia procesów urbanizacyjnych, restrukturyzacji przemysłu.

2.5.3.3. Wysokie bezrobocie w rolnictwie

Bezrobocie jawne jak i ukryte, jest jednym z najważniejszych społecznych i ekonomicznych problemów wsi. W 1998r. **bezrobocie jawne** w gminie wynosiło 11,8 % (około 340 osób). Szacuje się, że bezrobocie ukryte na wsi (utrata prawa do zasiłku, posiadanie gospodarstwa powyżej 2 ha, nie upoważnia do zasiłku) jest czterokrotnie wyższe niż bezrobocie jawne.

2.5.3.4. Położenie gminy

W produkcji rolnej na obszarze gminy obserwuje się tradycyjność w uprawach polowych oraz chowie zwierząt inwentarskich. Brak ukierunkowania na specjalizację produkcji wynika z braku stabilnej polityki rolnej, słabo rozwiniętego lokalnego przetwórstwa rolno-spożywczego, przechowalniczego, peryferyjnego położenia obszaru gminy w stosunku do dużych aglomeracji miejskich, jako bezpośredniego rynku zbytu pierwotnej produkcji rolnej.

2.5.3.5. Zbyt mała aktywność i przedsiębiorczość ludności wiejskiej

Słaba przedsiębiorczość ludności wiejskiej gminy wynika przede wszystkim z niskiego poziomu wykształcenia, braku środków finansowych na modernizację i unowocześnianie gospodarstw indywidualnych, braku nowoczesnej infrastruktury rynku rolnego oraz braku odwagi podejmowania ryzyka w działalności na własny rachunek, mały stopień

przedsiębiorczości, który nie tylko przyczynia się do zaspokojenia aspiracji osób je podejmujących, ale do ogólnego postępu rozwoju lokalnego.

Dotychczasowe obserwacje skłaniają do umiarkowanego optymizmu co do aktywności ludności wiejskiej na rzecz lokalnego rozwoju.

Panuje dość powszechne przekonanie, że losy gminy, a szczególnie ludności wiejskiej, zależą od bliżej nieokreślonych władz centralnych, a nie od mieszkańców wsi, co stanowi dość istotną barierę rozwoju.

W dobre gospodarce rynkowej podstawą rozwoju lokalnego jest przedsiębiorczość ludności rolniczej, wymagająca podniesienia kwalifikacji zawodowych, doradztwa rolniczego, przestawienia sposobu myślenia z poziomu producenta na poziom przedsiębiorcy, kreowania liderów wspomagających wiejskie inicjatywy, które przeciwstawia się bierności, jaka ogarnęła społeczność wiejską.

Przedstawione uwarunkowania rozwoju rolnictwa w gminie Izbica Kujawska są podstawą do określania kierunków jej rozwoju.

2.6. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego uzbrojenia terenu gminy i miasta Izbica Kujawska

Infrastruktura techniczna ma duże znaczenie: stanowi element trwałego zagospodarowania, czynnik przyciągający kapitał i nowe inwestycje na ten teren gminy oraz wyznacza poziom i standard życia ludności. Jest tą niezbędną tkanką, która wypełnia przestrzeń, wiąże osiedla, wsie, miejsca pracy umożliwiając prawidłową działalność wszystkich dziedzin gospodarki. Poziom rozwoju infrastruktury mierzony różnymi składnikami jest jednym z najważniejszych wyznaczników poziomu rozwoju kraju, województwa i gminy.

Brak podstawowych elementów infrastruktury technicznej może zniechęcać do podejmowania działalności gospodarczej na danym terenie. Rozbudowa infrastruktury lokalnej ma dwojaki cel: zmniejszenie kosztów, jakie ponosi inwestor lokalizujący swą działalność na danym terenie, poprawę warunków życia, co może stać się ważnym czynnikiem przyciągającym nowe inwestycje.

2.6.1. Uwarunkowania zewnętrzne

Istotne znaczenie dla rozwoju gminy ma współpraca i rozwiązywanie problemów wykraczających poza lokalne możliwości wspólnie z gminami ościennymi.

- **Przez teren gminy przebiega z północy na południe linia napowietrzna dwutorowa 110 kV z Włocławka do Konina.**
Dla linii tej wynikają konsekwencje przestrzenne w postaci zajęcia terenu szerokości 100 m, w którym nie zaleca się stawiać budynków.
- **Podstawowym źródłem zasilania energią elektryczną obszaru miasta i gminy jest stacja 110/15 kV w Lubrańcu.**
- **Istnieje możliwość rezerwowego zasilania gminy ze stacji 110/15 kV w Piotrkowie Kujawskim poprzez istniejącą sieć linii napowietrznych 15 kV od strony Topólki.**
- **W miejscowościach Modzerowo, Mieczysławowo, Wólka Komorowska, Chociszewo i Słupin stacje transformatorowe 15/0,4 kV zasilane są z sieci ZE Kalisz poprzez punkt pomiarowy w miejscowości Modzerowo.**

Przez obszar gminy przebiega gazociąg wysokoprężny DN 500 mm Włocławek-Odolanów.

Realizacja gazociągu powoduje ograniczenia lokalizacyjne nowych obiektów budowlanych w sąsiedztwie gazociągu.

Nowe obiekty winny być usytuowane w odległości nie mniejszej niż odległość bezpieczna wyznaczona wg Rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 14.11.1995 r., poz. 686 (Dz.U. Nr 139 z dnia 7.12.1995 r) dla gazociągów o ciśnieniu nominalnym $2,5 \pm 10$ MPa.

- Przez obszar gminny przebiega rurociąg ropy naftowej „Przyjaźń” Rosja – Niemcy. Dla rurociągu tego wynikają konsekwencje przestrzenne w postaci zajęcia terenu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 sierpnia 1996 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi dalekosiężne do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie.
Minimalna szerokość strefy bezpieczeństwa dla jednego rurociągu i dla średnicy powyżej 600 mm wynosi 40 (m). Ze względu na przebieg dwóch rurociągów strefę bezpieczeństwa powiększa się o 5 m. Strefa bezpieczeństwa może być użytkowana według pierwotnego przeznaczenia, lecz wewnątrz tej strefy nie dopuszcza się wznoszenia budowli oraz składowania materiałów palnych.
- Na wysypisku odpadów komunalnych w miejscowości Naczachowo składowane są również śmieci z terenu gminy Topólka.

2.6.2. Uwarunkowania wewnętrzne

2.6.2.1. Gospodarka wodno - ściekowa

81,6% mieszkańców miasta Izbica Kujawska korzysta z wody z sieci wodociągowej. Obszar wiejski gminny zwodociągowany jest w około 80 %.

Długość sieci wodociągowej na 1 km² powierzchni gminy wynosi 0,63 podczas gdy średni współczynnik dla województwa – 0,95. Ilość podłączeń wodociągowych na obszarze wiejskim wynosi 107 na 1000 mieszkańców, a średni współczynnik dla województwa 92,6. Analizując inwestycje wodociągowe w gminie w latach 1989 - 1999 stwierdza się, że największy przyrost sieci wodociągowej jak i podłączeń wodociągowych nastąpił w 1993 r. i od tego czasu systematycznie rośnie.

Pomiędzy stopniem zwodociągowania gminy a w niewielkim stopniu rozwiązana gospodarką ściekową istnieje rażąca dysproporcja.

Na terenie miasta funkcjonuje mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków z punktem zlewnym, mimo tego jednak tylko 4,2% mieszkańców korzysta z sieci kanalizacyjnej.

Okolo 10% ścieków wytwarzanych przez mieszkańców terenów wiejskich wywożonych jest do punktu zlewnego na oczyszczalni ścieków, natomiast ca 90% jest bez oczyszczania wpuszczanych do gruntu.

2.6.2.2. Gospodarka ciepła

Zaopatrzenie miasta i gminy w ciepło oparte jest na indywidualnych źródłach ciepła, kotłowniach zakładowych i osiedlowych. Są to w przeważającej części kotłownie opalane węglem lub koksem i ogrzewające zakłady produkcyjne, urzędy, szkoły i budynki mieszkalne. Urządzenia te emitują do atmosfery SO_2 , NO_2 , CO w ilościach, które dla pojedynczego pieca czy kotłowni wydają się znikomo małe, ale są bardzo uciążliwe ze względu na bezpośredniość oddziaływania.

Na terenie miasta zaczynają funkcjonować kotłownie, w których paliwem stosowanym do wytwarzania ciepła jest gaz ziemny lub olej opałowy.

Należy modernizować urządzenia grzewcze poprzez zainstalowanie paliw o niskim stopniu emisji zanieczyszczeń (ogrzewanie gazowe, oleje, elektryczne).

2.6.2.3. Telekomunikacja

W mieście Izbica Kujawska stopień telefoniczności wynosi 161 abonentów na 1000 mieszkańców (średnia dla miast województwa kujawsko-pomorskiego – 217), natomiast obszar wiejski jest telefonicznie w 100%.

2.6.3.4. Zaopatrzenie w gaz

W mieście Izbica Kujawska rozwinięta jest w niewielkim stopniu gospodarka gazem przewodowym. Wykonane są 54 przyłącza gazowe, z czego tylko 12 budynków jest włączonych do sieci gazowej rozdzielczej i korzysta z dostaw gazu. Wynika z tego, że tylko 0,7% mieszkańców miasta korzysta z gazu przewodowego.

Rozwinięta jest natomiast gospodarka gazem bezprzewodowym, który używany jest w gospodarstwach domowych. Około 70% gospodarstw w mieście i 65% gospodarstw na terenach wiejskich korzysta z butli gazowych.

Gmina posiada opracowaną przez Biuro Studiów i Projektów Gazyfikacji „Gazoprojekt” Wrocław, „Koncepcję gazyfikacji gminy”.

Zgodnie z „Koncepcją” wybudowana została stacja redukcyjno-pomiarowa I-go stopnia o przepustowości $3000 \text{ Nm}^3/\text{h}$, która stwarza możliwość gazyfikacji miasta i gminy. Docelowo gaz może zostać zastosowany do celów technologicznych, jak również jako czynnik grzewczy, przez co wyemitowana zostanie emisja zanieczyszczeń do atmosfery.

2.6.3.5. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy w miejscowości Naczachowo znajduje się gminne wysypisko odpadów komunalnych oddane do użytku w 1985 r. Wysypisko na koniec 1998 r. wypełnione było w 99%.

Z analiz wynika, że tylko z około 40% gospodarstw w mieście oraz z około 5,5% gospodarstw wiejskich śmieci wywożone są na gminne wysypisko odpadów komunalnych, pozostałe gospodarstwa zagospodarowują odpady we własnym zakresie lub składują na wysypiskach „dzikich”.

Należy dążyć do uporządkowania gospodarki odpadami poprzez zorganizowany wywóz śmieci z terenu całej gminy.

2.6.3.6. Gospodarka energetyczna

Sieć zasilająca magistralna i terenowa na terenie miasta i gminy jest wystarczająca i nie przewiduje się jej rozbudowy.

Istniejąca sieć rozdzielająca stacje transformatorowe 15/0,4 kV na terenie gminy wykonana jest jako odgałęzienia od linii terenowych jest wystarczająca dla potrzeb zasilania energią elektryczną odbiorców.

Możliwa jest rozbudowa i modernizacja sieci rozdzielczej 15 kV związana z rozwojem gminy, w tym budowa odpowiedniej ilości stacji transformatorowych 15/0,4 kV, głównie napowietrznych.

Należy systematycznie modernizować i remontować sieci niskiego napięcia oraz stacje transformatorowe 15/0,4 kV.

2.6.4. W n i o s k i

2.6.4.1. Uwarunkowania inspirujące rozwój









- wysoki stopień zwodociągowania miasta i gminy,
- istniejąca mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków w mieście Izbica Kujawska,
- rozpoczęcie gazyfikacji miasta oraz możliwość gazyfikacji całej gminy,
- wysoki stopień stelefonizowania miasta i gminy.

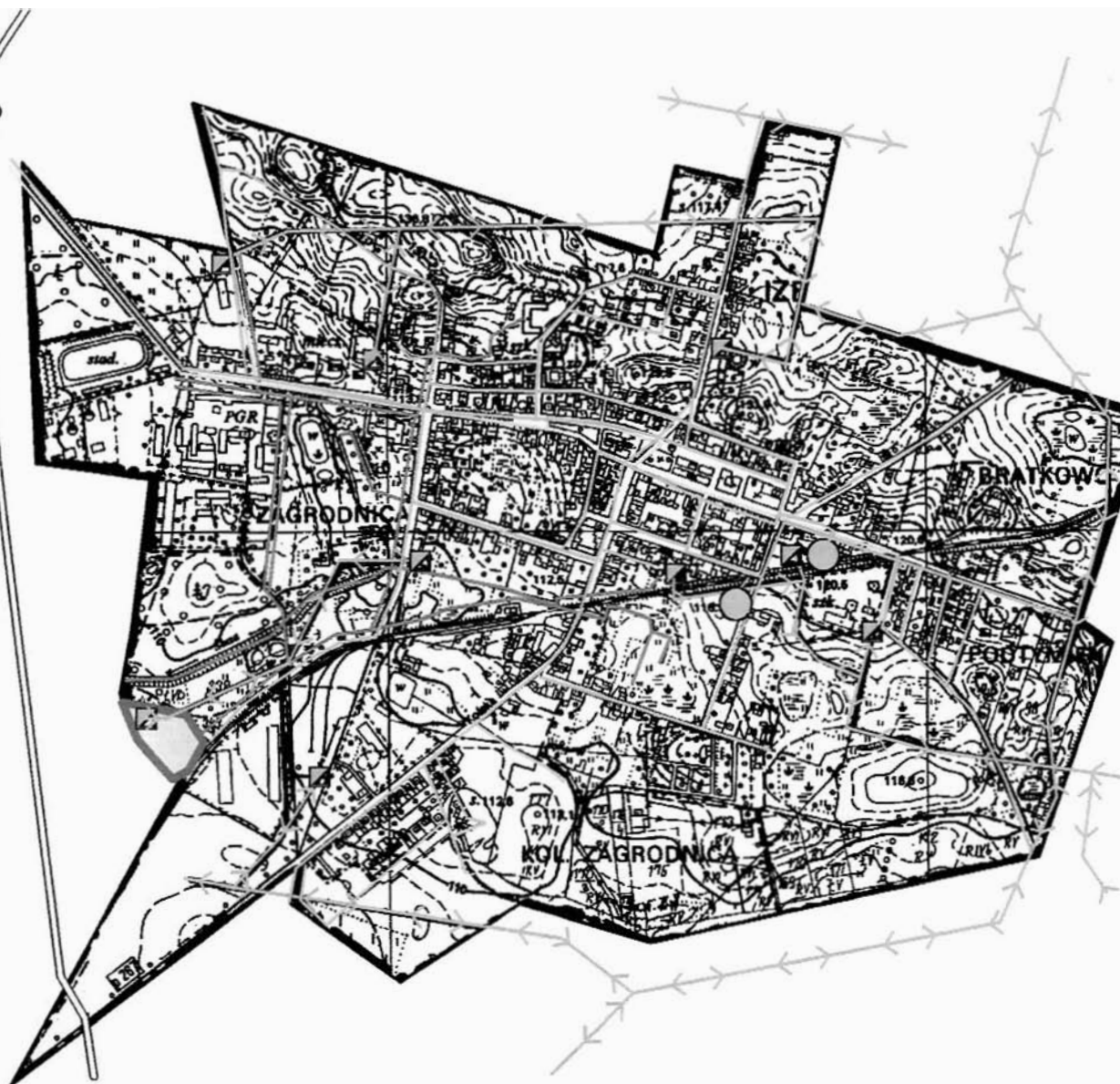
2.6.4.2. Uwarunkowania ograniczające rozwój

- brak opracowania stref ochronnych gminnych ujęć wody dla miejscowości o zwartej zabudowie,
- znikoma realizacja indywidualnych systemów oczyszczania,
- brak zorganizowanego wywozu odpadów stałych z terenów wiejskich na wysypisko komunalne,
- wysypisko odpadów komunalnych wypełnione w 60%.















Ryc. 4 Gmina Izbica Kujawska, infrastruktura techniczna - ideogram

-  ujęcia wody
-  studnie głębinowe
-  sieć wodociągowa
-  stacja redukcyjna gazu I stopnia
-  gazociąg DN 500 Odolanów - Włocławek
-  linia elektroenergetyczna 110 kV
-  rurociąg ropy naftowej "PRZYJAŹŃ"
-  główne linie telekomunikacyjne
-  wysypisko odpadów komunalnych
-  kotłownie
-  główne drogi
-  obszar miasta Izbica Kujawska



Ryc. 5 Miasto Izbica Kujawska, główne media infrastruktury technicznej - ideogram

-  ujęcia wody
-  sieć wodociągowa
-  oczyszczalnia ścieków
-  kolektory sanitarne
-  kolektory deszczowe
-  linie elektroenergetyczne SN
-  stacje transformatorowe
-  stacja redukcyjna gazu I stopnia
-  gazociąg wysokoprężny DN 500 Odolanów - Włocławek
-  główne przebiegi gazociągu średniego ciśnienia
-  urząd pocztowo-telekomunikacyjny
-  główne linie telekomunikacyjne

2.7. Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania układu komunikacyjnego

System komunikacji gminy Izbica Kujawska składa się z sieci dróg kołowych oraz kolei wąskotorowej.

2.7.1. Uwarunkowania zewnętrzne

Teren gminy Izbica Kujawska łączy się z zewnętrznym układem komunikacji regionu za pomocą sieci dróg wojewódzkich i powiatowych.

Drogi te stanowią połączenia:

- a) **wojewódzkie** - między miastami, mające znaczenie dla województwa oraz drogi o znaczeniu obrotowym
- b) **powiatowe** - między miastami będącymi siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

• drogi wojewódzkie

Na terenie gminy oraz miasta Izbica Kujawska zaznaczają swój przebieg trasy dwóch dróg wojewódzkich, są to drogi:

Nr 269 Szczerkowo-Izbica Kujawska-Chodecz-Chocień-Kowal

Nr 270 Brześć Kujawski-Izbica-Koło

Na terenie miasta są to ulice:

Warszawska

Toruńska

Kolska

Obydwie drogi posiadają nawierzchnie twarde (asfaltobeton).

Aktualnie wg opracowania „RUCH DROGOWY – 1995) wyd. „Transprojekt” Warszawa – średni dobowy ruch pojazdów samochodowych, charakter ruchu oraz wskaźnik wzrostu w stosunku do roku 1990 przedstawia się następująco:

Lp.	Nr drogi przebieg	Średni dobowy ruch pojazdów samochodowych w 1995 r. (szt.)	Charakter ruchu	Wskaźnik wzrostu w stosunku do 1990 r.	Uwagi
1	2	3	4	5	6
	269 Szczerkowo - Izbica Kujawska - Chodecz - Chocień - Kowal - odc. od Chodcza do Izbicy - odc. od Izbicy Kujawskiej do Szczerkowa	550 650	turystyczny	1,4 ÷ 1,8	
	270 Brześć Kujawski - Izbica Ku- jawska - Koło - odc. od Lubrańca do Izbicy - odc. od Izbicy w stronę Koła	1 300 1 300	turystyczny gospodarczy	< 1,0 1,0 ÷ 1,4	

Dane zamieszczone w powyższej tabeli odnoszą się do pomiarów natężenia ruchu na drogach krajowych wykonywanych cyklicznie co 5 lat.

Administracyjnie drogami wojewódzkimi na terenie miasta i gminy Izbica Kujawska zarządza Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy – Rejon Dróg Wojewódzkich we Włocławku.

• **Drogi powiatowe**

Aktualnie – z uwagi na stopniowe wprowadzanie w życie ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej – trwają prace ustalające podział wcześniejszych dróg wojewódzkich na drogi powiatowe i gminne. Ostateczny wykaz dróg powiatowych z podaniem numeracji, nazewnictwa, przebiegu i długości – zostanie przyjęty i uchwalony przez radę powiatu po zasięgnięciu opinii poszczególnych rad gmin.

Do czasu podjęcia przez rady odpowiednich uchwał przyjęto, że dotychczasowe drogi wojewódzkie są drogami powiatowymi, z czasem wprowadzone zostaną odpowiednie korekty.

Na terenie gminy Izbica Kujawska są to drogi:

Nr 46752 Samszyce-Izbica Kujawska

Nr 46938 Izbica Kujawska-Boniewo-Borzymie

Nr 46939 Izbica Kujawska-Modzerowo

Nr 46940 Izbica Kujawska-Nowa Wieś-Błenna

Nr 46948 Psary-Przedecz

Drogi powiatowe posiadają w większości nawierzchnie twarde z wyjątkiem dwóch dróg, są to:

Nr 46940 – na całej swej długości w gm. Izbica Kujawska posiada nawierzchnię gruntową ulepszoną (4,5 km)

Nr 46940 – na odcinku dług. 2,6 km posiada nawierzchnię gruntową ulepszoną.

Na terenie miasta Izbica Kujawska występują następujące ulice zaliczane do kategorii powiatowych:

Rolnicza

Narutowicza

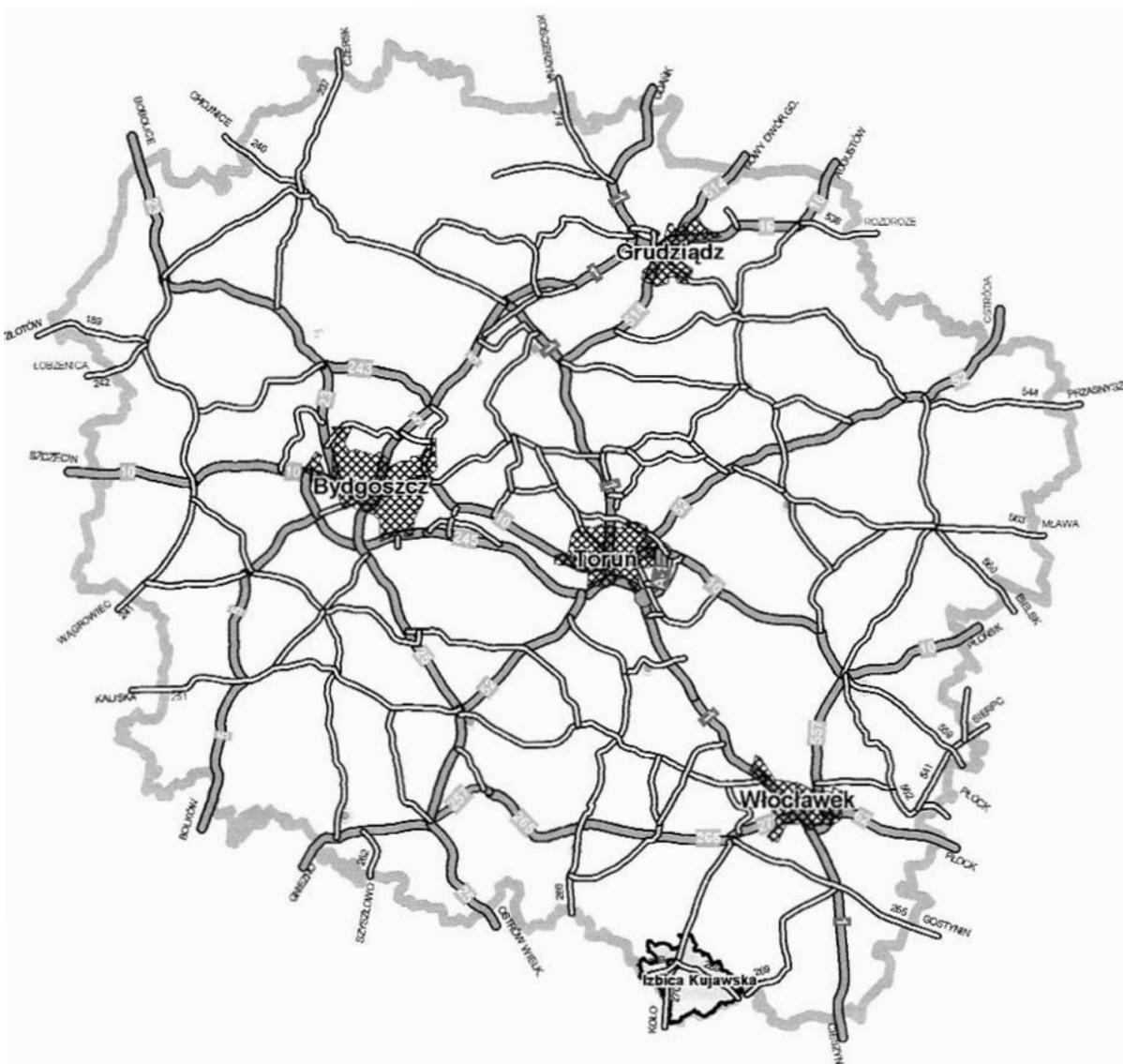
Kwiatowa

Tymieniecka



Ulice zaliczane do kategorii dróg powiatowych na terenie miasta posiadają nawierzchnie twarde.

Administracyjnie drogami powiatowymi na terenie gminy oraz miasta Izbica Kujawska zarządza Powiatowy Zarząd Dróg we Włocławku z siedzibą w Jarantowicach.

Graficznym odpowiednikiem sieci komunikacji drogowej na terenie gminy Izbica Kujawska – w zakresie powiązań zewnętrznych – jest załączony ideogram: „Gmina Izbica Kujawska na tle układu komunikacji drogowej województwa kujawsko-pomorskiego”.



Ryc. 6 Gmina Izbica Kujawska na tle układu komunikacji drogowej województwa kujawsko-pomorskiego

-  drogi krajowe
-  drogi wojewódzkie

2.7.2. Uwarunkowania wewnętrzne

Układ funkcjonalny wewnętrznego układu komunikacji gminy – oprócz opisanych już dróg kołowych – składa się z sieci dróg gminnych, dróg o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi oraz kolei wąskotorowej.

2.7.2.1. Komunikacja drogowa

▸ Drogi gminne

Do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym nie zaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Wykaz dróg gminnych załączono w formie tabeli w opracowaniu „Materiały wejściowe z zakresu komunikacji i transportu miasta i gminy Izbica Kujawska” - 1998 r.

Podano dane dotyczące nazewnictwa dróg oraz ich długości. Jest to materiał otrzymany z Urzędu Miasta i Gminy Izbica Kujawska.

Niezależnie od dróg uznanych jako drogi gminne – występują drogi o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi, drogi wewnętrzne oraz dojazdy. Powstawały one wraz z rozwojem zabudowy mieszkaniowej oraz infrastruktury wsi. Zaliczenie tych dróg do kategorii dróg gminnych powinno nastąpić w drodze uchwały rady gminy po zasięgnięciu opinii właściwej rady powiatu.

Drogi gminne w przeważającej części posiadają nawierzchnię gruntową lub umocnioną żużlem. Dróg gminnych o nawierzchni twardej jest ok. 10 km, jest to nawierzchnia asfaltobetonowa.

Szacuje się, że ok. 70% pozostałej długości dróg gminnych posiada nawierzchnię umocnioną żużlem bądź tłuczniem.

Ścieżki rowerowe

Na terenie gminy nie występują samodzielne trasy przeznaczone wyłącznie dla ruchu rowerów tzw. ścieżki rowerowe. Ruch rowerowy odbywa się po drogach publicznych na ogólnie przyjętych zasadach ruchu określonych w Kodeksie Drogowym.

W przypadku wyznaczenia szlaków komunikacji turystycznej należy poddać analizie potrzebę budowy oddzielnych ścieżek. Decydującym czynnikiem powinno być natężenie ruchu na drogach i wiążące się z tym utrudnienia i niebezpieczeństwa dla ruchu rowerowego.

2.7.2.2. Komunikacja kolejowa

Środkiem komunikacji kolejowej na terenie gminy oraz miasta Izbica Kujawska jest kolej wąskotorowa. Występuje jedna relacja: Smólsk-Przystronie.

Jest to linia jednotorowa, wykorzystywana sporadycznie do przewozów towarowych. Znaczenie jej w systemie transportu towarowego gminy jest niewielkie. Na terenie miasta linia kończy się bocznica towarową, umożliwiającą załadunek i wyładunek towarów oraz formowanie składu pociągu.

2.7.2.3. Elementy zaplecza technicznego motoryzacji

Stacje paliw

Na terenie gminy i miasta Izbica Kujawska funkcjonują dwie Stacje Paliw świadczące sprzedaż typowego asortymentu paliw płynnych.

Stacją o najwyższym standardzie, całodobową wyposażoną w parking dla samochodów osobowych, świadczącą pełen asortyment paliw płynnych jest obiekt zlokalizowany w bezpośredniej bliskości miasta; jest własnością CPN. Stacja na terenie miasta zlokalizowana jest przy ul. Sportowej, zarządza nią osoba prywatna, obiekt po byłej Spółdzielni Kółek Rolniczych.

▸ Stacje obsługi pojazdów

Na terenie gminy i miasta Izbica Kujawska występują pojedyncze warsztaty napraw samochodów świadczące usługi w zakresie napraw silników, blacharstwa samochodowego i lakiernictwa.

Występuje zróżnicowanie wyposażenia zakładów w sprzęt techniczny.

▸ Zespoły parkingowe

Na terenie gminy nie występują zespoły parkingowe umożliwiające parkowanie dużej liczby pojazdów. Mniejsze zespoły parkingowe zlokalizowane są głównie przed obiektami użyteczności publicznej jak Urzędy, Szkoły, obiekty turystyczne i pawilony handlowe.

Przy drodze wojewódzkiej Nr 270 we wsi Świętosławice zlokalizowane są parkingi leśne.

Na terenie miasta zespoły parkingowe umożliwiające parkowanie większej liczby pojazdów występują głównie przed obiektami użyteczności publicznej, na terenach zabudowy wielorodzinnej oraz przed obiektami handlowymi.

Niezależnie od wymienionych zespołów parkingowych, postój pojazdów odbywa się w sposób tradycyjny w ciągach ulicznych, tam gdzie pozwala na to przyjęta organizacja ruchu.

Garaze

Oprócz pojedynczych garaży zlokalizowanych na działkach osób prywatnych występują zespoły garażowe zlokalizowane na terenach sąsiadujących z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (osiedle mieszkaniowe przy ul. Polnej).

2.7.2.4. Komunikacja zbiorowa

Środkiem komunikacji zbiorowej na terenie gminy Izbica Kujawska jest komunikacja autobusowa.

Komunikacja autobusowa zorganizowana jest przez Państwową Komunikację Samochodową, występuje również linia prywatna.

Linie autobusowe obsługujące teren gminy zbiegają się w mieście Izbica Kujawska, gdzie zlokalizowany jest przystanek autobusowy z poczekalnią dla pasażerów.

W poszczególnych wsiach na trasie kursowania autobusów zlokalizowane są przystanki i wiaty przystankowe.

• **Transport towarowy**

Na terenie gminy transport towarów odbywa się przy użyciu pojazdów samochodowych oraz kolejki wąskotorowej.

Transport towarowy po drogach kołowych odbywa się głównie przy użyciu prywatnego sprzętu przewozowego.

Transport towarów przy pomocy kolejki wąskotorowej ma znaczenie marginalne z uwagi na sporadyczne wykorzystywanie jej do celów przewozowych.

Rodzaj przewozów to głównie płody rolne, materiały budowlane, wyroby oraz środki służące do produkcji rolno-towarowej.

2.7.3. Uwarunkowania inspirujące, bądź ograniczające rozwój

Analizując układ komunikacyjny gminy Izbica Kujawska należy stwierdzić, że istniejąca sieć dróg w zasadzie wystarcza do obsługi komunikacyjnej terenu gminy. Trasy dróg o najwyższej randze – czyli wojewódzkich przechodzą centralnie przez tereny gminne krzyżują się w mieście Izbica Kujawska; należy to uznać za czynnik korzystny.

Celem odciążenia układu ulicznego miasta od ruchu tranzytowego oraz przejazdu przez miasto, konieczna jest realizacja zachodniej obwodnicy miasta, która na znacznym odcinku została już zrealizowana.

Trasy dróg powiatowych są równomiernie rozłożone na terenie gminy co umożliwia sprawną penetrację komunikacyjną terenu, wyjątek stanowi północno-wschodnia część gminy, gdzie występuje jedynie gęsta sieć dróg gminnych. Należy dążyć do utwardzenia wszystkich dróg powiatowych na terenie gminy.

Istniejąca sieć dróg gminnych wymaga dalszego usprawniania poprzez budowę nawierzchni utwardzonych – wymaga to równocześnie nadania drogom odpowiednich parametrów w zakresie szerokości, pochyłeń łuków – zgodnie z wytycznymi odpowiednich normatywów i przewidywanymi natężeniami ruchu na drogach.

Znaczenie kolei wąskotorowej, która zaznacza swój przebieg przez centralne tereny gminy oraz miasto Izbica Kujawska – jest w zasadzie marginalne w stosunku do całości systemu transportowego gminy. Znaczenie tego środka transportu będzie stopniowo zanikać na rzecz transportu kołowego.

Graficznym odzwierciedleniem stanu komunikacji na terenie gminy oraz miasta Izbica Kujawska są załączone ideogramy układu komunikacyjnego gminy oraz miasta odzwierciedlające uwarunkowania w tym zakresie.

Zestawienie długości dróg na terenie gminy Izbica Kujawska








- drogi wojewódzkie	– 23,287 km
- drogi powiatowe	– 32,6 km
- drogi gminne	– 106,249 km
- Razem:	- 162,136 km

Zestawienie długości ulic na terenie miasta Izbica Kujawska

- ulice wojewódzkie	– 2,738 km
- ulice powiatowe	– 1,6 km
- ulice lokalne miejskie	– 8,159 km
- Razem:	- 12,497 km



Ryc. 7 Gmina Izbica Kujawska, uwarunkowania w zakresie komunikacji i transportu

-  droga wojewódzka
-  droga powiatowa
-  droga gminna
-  kolej wąskotorowa
-  Stacja Paliw
-  Stacja Obsługi Pojazdów (w budowie)
-  obszar miasta Izbica Kujawska

